

وعده واکسیناسیون همه دانشجویان و چند نکته

معاون فرهنگی دانشجویی وزارت بهداشت از «واکسیناسیون تمامی دانشجویان شاغل به تحصیل در زیرمجموعه دو حوزه وزارت بهداشت و علوم تا اواخر شهریورماه» خبر داده است.

به گزارش سایت خبری پرسون، دکتر سیما سادات لاری که این روزها به عنوان سخنگوی وزارت بهداشت نیز با اعلام اخبار مرتبط با آمار مبتلایان و درگذشتگان ناشی از بیماری کووید ۱۹ چهره‌ای شناخته شده است، همچنین گفته که تا کنون، حدود ۸۰ درصد از دانشجویان علوم پزشکی که بر بالین بیماران حاضر می‌شوند، واکسینه شده‌اند.

او در صحبت‌هایش در عین موفقیت‌آمیز خواندن آموزش مجازی، به دشواری‌های این نوع آموزش هم اشاره و دست‌کم تاکید کرده که برنامه وزارتخانه متبوعش «فراهم کردن زمینه برای بازگشت دانشجویان در سال تحصیلی جدید به دانشگاه‌ها» است و از همین‌رو «برنامه وزرات بهداشت، واکسیناسیون تمامی دانشجویان و استادان تا پایان شهریورماه است.»

این خبر قطعا برای جمع زیادی از استادان و دانشجویان، بویژه آنهایی که در یک سال و اندی سیطره دهشتناک ویروس کرونا، بیشتر وقت خود را پای لپ‌تاپ‌ها و گوشی‌های موبایلشان گذرانده و از این طریق در کلاس‌های مجازی شرکت کرده‌اند، همچنین با مشکلات زیرساختی غیرقابل انکار مرتبط با اینترنت و آموزش مجازی که در گزارش‌های متعدد رسانه‌ها به آنها پرداخته شده، سر و کله زده و فرسوده شده‌اند، می‌تواند خبر مسرت‌بخشی باشد.

اما در این میان چند پرسش مهم مطرح می‌شود که بدون داشتن پاسخ دقیق آنها، در عین احترام به دغدغه و تلاش مسئولان، نمی‌توان به تحقق وعده یادشده امیدوار بود و لبخند حاکی از مسرت شنیدن این خبر هم روی لب‌ها می‌ماسد.

برخی از این پرسش‌ها را با هم مرور می‌کنیم:

یکم: در خبر یادشده، معاون وزیر بهداشت در ابتدای سخنان از واکسیناسیون دانشجویان زیرمجموعه هر دو وزارتخانه بهداشت و علوم سخن می‌گوید اما در ادامه، بر عزم وزارت بهداشت و وضعیت دانشجویان پزشکی متمرکز است و صحبت‌هایش درباره واکسیناسیون همه دانشجویان در همان دو خط نخست محدود می‌ماند؛ بنابراین اشاره دقیق، صریح و همراه با جزئیاتی در این‌باره وجود ندارد. حال پرسش نخست اینجاست که آیا این برنامه، متعلق به وزارت بهداشت به عنوان وزارتخانه متولی بهداشت در کشور است یا آن بخش از وزارتخانه که در حوزه آموزش پزشکی فعالیت دارد؟ به عبارت دیگر آیا وزارت علوم هم - گرچه وزیر علوم نیز اخیرا خواستار در اولویت قراردادن دانشجویان برای دریافت واکسن بوده - در این پروژه همراه است یا خیر؟ همچنین تکلیف دانشگاه‌های آزاد و غیرانتفاعی و ... در این میان چیست؟ بنابراین به نظر می‌رسد باید در این زمینه با شفافیت و صراحت بیشتری خبررسانی شود تا همه دانشجویان تکلیف خود را بدانند.

دوم: موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، جمعیت دانشجویی کشور را در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ در موسسات آموزش عالی کشور، سه میلیون و ۳۷۳ هزار و ۳۸۸ نفر اعلام کرده است. به فرض پذیرفتن برنامه مسئولان ذیربط برای واکسیناسیون کل دانشجویان آن هم تا پایان شهریور، آیا واکسن کافی برای جمعیت سه میلیون و اندی دانشجویان فراهم شده است؟ به این جمعیت باید استادان دانشگاه، کارمندان و مستخدمان دانشگاه‌ها را نیز اضافه کرد که آنها نیز جمعیت قابل توجهی را شامل می‌شوند.

سوم: باز هم بر فرض اجرای برنامه یادشده آیا برنامه واکسیناسیون برای همه حاضران در دانشگاه‌ها اجباری است؟ زیرا در صورت غیراجباری بودن، نمی‌توان از دانشجویان خواست سر کلاس‌ها حاضر شوند؛ آن هم در حالی که ممکن است دانشجو یا دانشجویان کناری آنها یا استادانشان، همچنین کارمندان و ... واکسن نزده باشند و در یک کلاس یا ساختمان با جمعیت چند ده یا چند صد نفری حضور داشته باشند.

چهارم: بر اساس اخبار مختلف حوزه سلامت و علم و اظهارات دانشمندان، ایمنی نسبی و نه مطلق، نسبت به کووید ۱۹، زمانی در یک جامعه محقق می‌شود که دست کم ۷۰ درصد جمعیت واکسینه شده باشند. این در حالی است که بر اساس همین توصیه‌ها، با توجه به ناشناخته بودن ابعاد ویروس این بیماری، تنها با تکیه بر واکسیناسیون نمی‌توان از سایر اقدامات ایمنی‌زا چون زدن ماسک، رعایت فاصله، ضدعفونی کردن اماکن و ... تا اطلاع ثانوی دست کم به صورت حداقلی، دست برداشت. آیا تا پایان شهریور می‌توان به چنین درصدی از واکسیناسیون کل جامعه رسید؟ چون حتی اگر کل دانشجویان، استادان و مستخدمین دانشگاه‌ها را واکسینه کنیم، در حالی که هنوز کل جمعیت، تا مرز ایمنی نسبی واکسینه نشده (احتمالی که اصلا دور از ذهن نیست) باز هم دانشجویان در همین جامعه گیرایم، زندگی و رفت و آمد می‌کنند و امکان ابتلای مجدد آنها یا ناقل بودنشان وجود خواهد داشت.

پنجم: تعداد زیادی از جمعیت دانشجویی کشور در خوابگاه‌ها ساکنند و در صورت برگزاری کلاس‌ها به صورت حضوری، حتی با فرض تحقق واکسیناسیون حداکثری جامعه، بر اساس دستورالعمل‌های سازمان بهداشت جهانی و سوابق موجود از بیماری‌های عفونی، همچنان باید پروتکل‌های بهداشتی در خوابگاه‌ها، حال، نه به اندازه ابتدای پاندمی، سختگیرانه، ولی دست‌کم سختگیرانه‌تر و منظم‌تر از زمان پیش از پاندمی و شرایط عادی،

رعایت شود. آیا نیرو، امکانات و آموزش لازم برای پاسخگویی به این نیاز مهم وجود دارد؟

ششم: نسبت این تصمیم با سند ملی واکسیناسیون چیست و آیا تمهیدات لازم در این باره اندیشیده شده است؟

حتما پرسش‌های دیگری در بین خود دانشجویان و شاغلان دانشگاه‌ها هم با توجه به اینکه آنها از نزدیک دستی بر آتش دارند وجود دارد؛ بنابراین به نظر می‌رسد «واکسیناسیون همه دانشجویان تا پایان شهریور»، دست‌کم نیازمند تدقیق بیشتر و ارائه اطلاعات با جزئیات، همچنین تشریح سازوکارهای اجرایی از سوی مسئولان است تا «مسرت» دانشجویان دنبال‌کننده این خبر، بپاید.

منبع: عصر ایران